

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 19 август 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: јули 2022 година

- Во јули 2022 година, кај **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** е забележан месечен раст од 1,6%. Краткорочните депозити имаат најголем придонес кон промената на паричната маса, а позитивен е придонесот и на готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години. Од друга страна, депозитните пари забележаа месечно намалување. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 2,9%, речиси во целост под влијание на растот на краткорочните депозити, при забележан пад на долгорочните депозити до две години и депозитните пари.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{3,4} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	6.2022	7.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	6.2022	7.2022	6.2022	7.2022
Парична маса М4	491,717	500,202	507,536	521,005	507,188	513,926	7.9	6.7	8.2	7.0	1.4	1.9	0.5	1.3
Парична маса МЗ	441,478	451,639	460,723	474,753	462,071	469,546	9.4	8.3	10.1	8.8	2.3	2.9	0.7	1.6
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	43,350	43,604	44,951	44,480	43,626	46,387	14.4	6.0	7.9	1.8	0.0	0.3	1.3	6.3
Вкупни депозити	439,343	447,237	453,469	468,649	455,351	459,341	7.4	6.8	8.3	7.8	1.8	2.3	0.4	0.9
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	122,085	128,970	130,048	137,557	122,783	124,827	12.9	16.7	15.6	11.6	-4.8	-2.9	-0.2	1.7
<i>Во денари</i>	85,618	88,994	87,402	92,116	82,477	81,572	12.8	14.7	9.7	6.7	-7.3	-6.3	0.9	-1.1
<i>Во странска валута</i>	36,467	39,976	42,646	45,441	40,306	43,254	13.0	21.4	29.8	23.2	0.8	4.2	-2.5	7.3
Домаќинства	289,941	292,359	297,702	305,407	307,662	308,949	5.2	4.2	6.9	7.1	5.2	5.2	1.0	0.4
<i>Во денари</i>	152,839	152,597	154,062	151,822	143,081	143,352	3.6	2.3	5.7	0.5	-6.2	-6.3	0.3	0.2
<i>Во странска валута</i>	137,102	139,762	143,640	153,585	164,580	165,597	7.1	6.4	8.3	14.4	17.8	17.8	1.7	0.6
Вкупни кредити	361,561	370,862	375,116	386,884	407,774	409,865	5.2	5.1	6.3	8.3	10.0	9.7	1.0	0.5
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	171,117	175,067	176,093	184,675	196,797	197,870	2.1	1.2	4.8	8.7	12.4	12.1	1.1	0.5
<i>Во денари</i>	103,024	106,876	107,485	114,622	119,555	118,494	-0.6	0.2	5.5	11.6	11.9	10.5	-0.2	-0.9
<i>Во странска валута</i>	68,093	68,191	68,608	70,053	77,243	79,376	6.3	2.9	3.7	4.3	13.3	14.4	3.3	2.8
Домаќинства	188,697	193,906	197,127	200,249	208,836	209,869	8.1	8.7	7.5	7.8	7.7	7.6	1.0	0.5
<i>Во денари</i>	106,994	109,484	111,470	113,317	117,960	118,385	10.7	10.1	7.2	7.9	7.7	7.3	0.8	0.4
<i>Во странска валута</i>	81,703	84,422	85,657	86,932	90,876	91,484	4.8	7.0	7.8	7.6	7.6	7.9	1.2	0.7

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrcm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

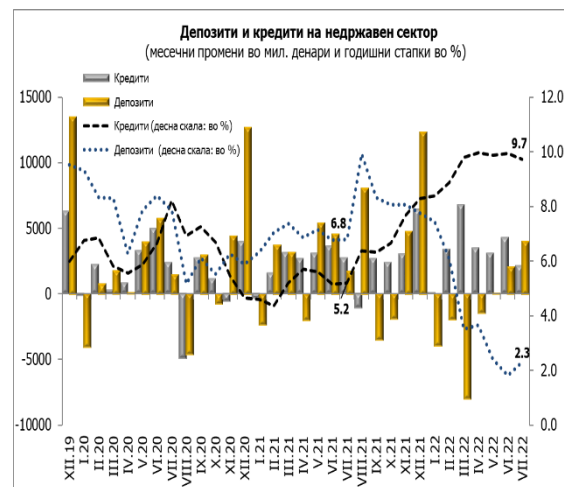
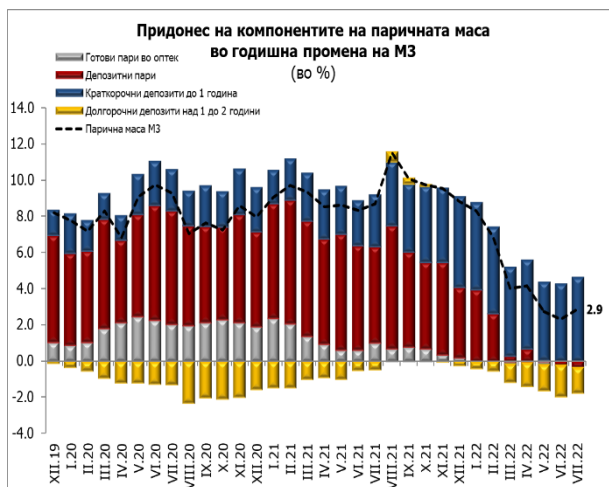
³ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁴ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јули 2022 година, **вкупните депозити**⁵ се зголемени за 0,9% на месечна основа, поради растот на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор. Годишниот раст изнесува 2,3% и во целост се должи на повисоките депозити на секторот „домаќинства“.
- Во јули, кај **вкупните кредити**⁶ е забележан месечен раст од 0,5%, како резултат на зголеменото кредитирање кај двата сектора, при малку поголем придонес на кредитите на корпоративниот сектор. На годишна основа, вкупните кредити се зголемени за 9,7%, во поголем дел под влијание на растот на кредитирањето на корпоративниот сектор.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

⁵ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

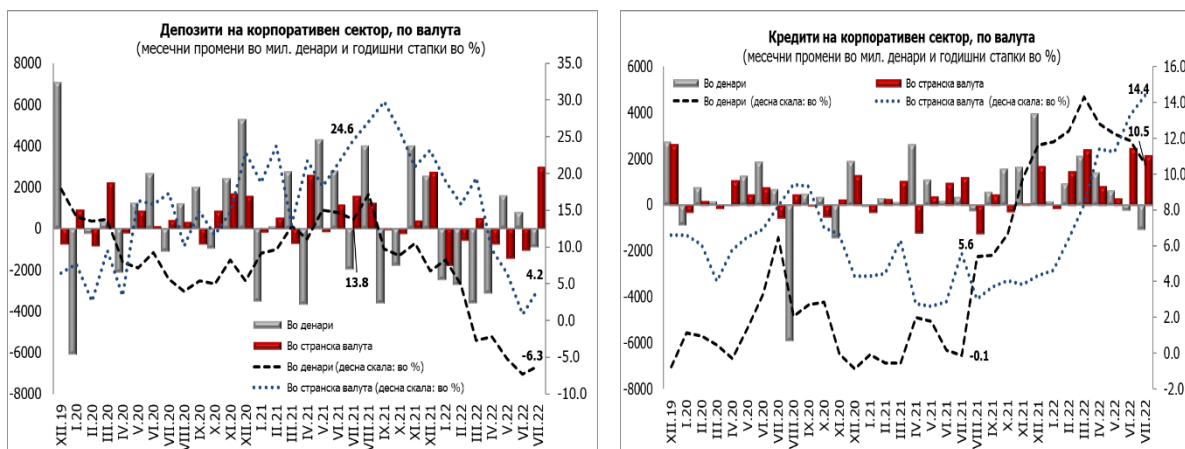
⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година од билансна во вонбилансна евиденција. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1 јули 2019 година, со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јули, вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, се зголемени за 1,7% на месечна основа. Нагорната промена пред сè се должи на растот на краткорочните депозити во странска валута, со позитивен придонес и на краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во денари и во странска валута, при остварено намалување на депозитните пари. На годишна основа, остварен е пад од 2,9%, којшто произлегува од намалувањето на сите компоненти, освен краткорочните депозити во странска валута кои бележат раст.
- Овој месец, **кредитите на корпоративниот сектор**⁸ се зголемени за 0,5%, во целост како резултат на повисоките кредити во странска валута, при забележан пад на кредитите во денари. Годишниот раст изнесува 12,1% и е резултат на зголемувањето на кредитите во денари и во странска валута, коешто е поизразено кај кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

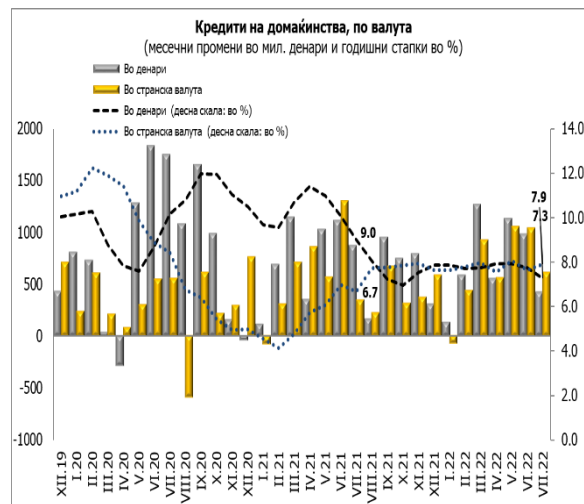
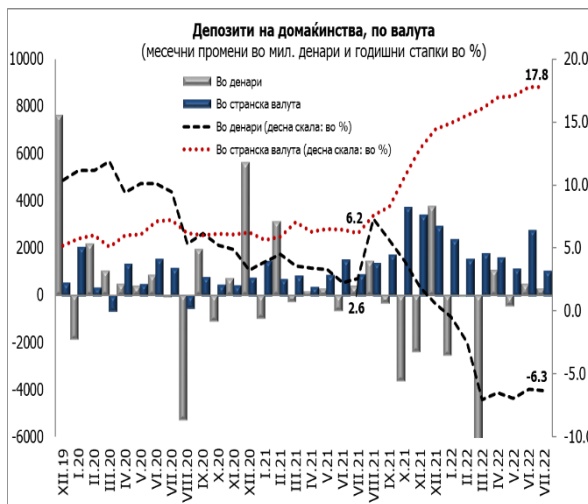
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

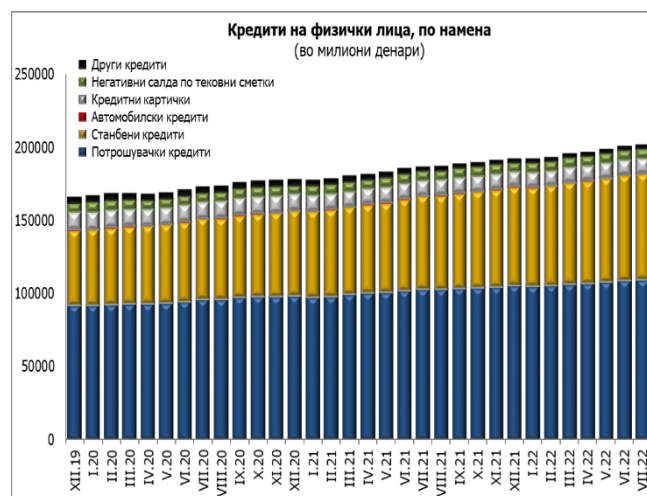

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на домаќинствата**, во јули, се повисоки за 0,4% на месечно ниво. Промената се должи на растот на краткорочните депозити во странска валута, депозитните пари и долгорочните депозити во странска валута, додека краткорочните и долгорочните депозити во денари бележат пад. На годишна основа е забележан раст од 5,2%, во најголем дел под влијание на повисоките краткорочни депозити во странска валута, при забележан раст и на долгорочните депозити во странска валута и депозитните пари, а при остварен пад на долгорочните и краткорочните депозити во денари.
- Во јули, вкупните **кредити на домаќинствата** остварија месечен раст од 0,5%, во поголем дел под влијание на зголеменото кредитирање во странска валута, при раст и на кредитите во денари. Споредено на годишна основа, кредитите на домаќинствата бележат раст од 7,6%, којшто во услови на повисоки кредити во денари и во странска валута, е поизразен кај кредитирањето во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (Во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	6.2022	7.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	6.2022	7.2022	6.2022	7.2022
Потрошувачки кредити	99,721	102,516	103,902	105,888	109,439	109,913	6.7	7.9	6.2	7.2	6.8	6.4	1.1	0.4
Станбени кредити	59,901	62,384	65,006	67,353	71,664	72,223	13.1	14.7	16.1	15.5	14.9	13.5	1.1	0.8
Автомобилски кредити	263	242	242	237	227	223	-14.0	-17.1	-16.9	-15.9	-6.4	-6.4	-0.3	-1.4
Кредитни картички	10,539	10,488	10,378	10,253	10,273	10,293	-8.9	-8.9	-10.9	-8.5	-2.1	-1.6	0.7	0.2
Негативни салда по тековни сметки	6,399	6,419	6,470	5,907	6,518	6,436	-1.5	3.4	3.0	1.5	1.5	2.6	0.6	-1.3
Други кредити	3,736	3,687	2,766	2,611	2,369	2,345	-5.8	-6.6	-29.3	-32.5	-35.8	-19.1	-1.4	-1.0

Извор: НБРСМ.

- Во јули 2022 година, според намената на кредитите одобрени на физичките лица, кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити**, е забележан раст од 0,4% и 0,8% на месечна основа, соодветно, при годишен раст од 6,4% и 13,5%, соодветно. Овој месец, **автомобилските кредити** бележат месечен и годишен пад од 1,4% и 6,4%, соодветно. Во јули, кредитите одобрени на **кредитни картички** забележаа месечен раст од 0,2%, при годишен пад за 1,6%. **Негативните салда на тековните сметки** во јули се намалени за 1,3% на месечна основа, при годишен раст од 2,6%, додека кредитите одобрени врз **други основи**, забележаа месечен и годишен пад од 1,0% и 19,1%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 септември 2022 година (референтен пресек заклучно со август 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).